

Przyszłość Polski w 2035 r. z perspektywy 2019 r.

Do 2030 r. ze spalania na terenie polskich miast mogą zostać wyeliminowane paliwa stałe, a już rok później udział źródeł odnawialnych w zużyciu energii finalnej może przekroczyć w Polsce 30 proc. (obecnie jest to ok. 11 proc.). W 2037 r. siła nabywcza wynagrodzeń w Polsce mogłaby osiągnąć poziom średniej unijnej, a już pięć lat wcześniej nasz kraj byłby w stanie skutecznie walczyć z cyberzagrożeniami. To niektóre z dat kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego Polski wskazanych przez Polski Instytut Ekonomiczny w raporcie „Foresight Polska 2035. Eksperci o przyszłości” jeszcze przed wybuchem pandemii koronawirusa. Wiele z tych scenariuszy wciąż ma jednak szanse na realizację.

Pandemia koronawirusa stanowi niespodziewany cios w światową gospodarkę. Poszczególne państwa będą musiały stanąć przed ogromnym wyzwaniem nie tylko walki z samym wirusem, lecz także przygotowania się na konsekwencje kryzysu ekonomicznego. Zanim pandemia zagroziła także polskiej gospodarce, Komitet Sterujący PIE w ramach spotkań roboczych wyspecyfikował 15 tez delfickich, czyli stwierdzeń dotyczących przyszłego rozwoju obszarów wskazanych w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju w perspektywie do 2035 r. Obecna sytuacja sprawia, że kluczowe obszary rozwoju pozostają takie same, ale ich znaczenie dla całego scenariusza może ulec zmianie.

Wybuch pandemii nie oznacza, że kapitał ludzki przestaje mieć znaczenie dla rozwoju – tłumaczy Katarzyna Dębowska, kierownik zespołu foresightu gospodarczego Polskiego Instytutu Ekonomicznego. W sytuacji dużego wzrostu bezrobocia ludzie mogą chcieć nabywać nowe umiejętności, które pomogą im odnaleźć się na rynku pracy. Zakładaliśmy, że siła nabywcza wynagrodzeń osiągnie do 2035 r. poziom UE, ale nie wiemy, jaki będzie poziom siły nabywczej w UE, do którego się porównujemy. Ponadto nasz scenariusz rozwoju miał dość długą perspektywę, bo do 2035 roku. Przez te 15 lat jeszcze wiele rzeczy może się wydarzyć i odrzucanie naszych tez w wyniku szoku, który póki co w Polsce trwa od 2-3 tygodni, nie do końca wydaje mi się słuszne.

W chwili opracowywania raportu za najbardziej prawdopodobne zdarzenia uznano ograniczenie szarej strefy w Polsce w wyniku rozwoju technologii informacyjnych i komunikacyjnych (77 proc. szans), aktywne uczestnictwo Polski w rewolucji technologicznej sztucznej inteligencji (75 proc. szans) oraz skuteczne odpięcie przez Polskę prób hybrydowej (pozamilitarnej) destabilizacji ze strony Rosji (71 proc. szans).

Najmniej prawdopodobne tezy to zdaniem ekspertów powstanie w Polsce elektrowni jądrowej oraz to, że udział wyrobów wysokiej techniki w polskim eksporcie przekroczy średnią unijną. *W pierwszym przypadku nasze stanowisko wynika m.in. z dość powszechnej w społeczeństwie obawy o środowisko naturalne i bezpieczeństwo ludności - wyjaśnia Katarzyna Dębowska. Natomiast sceptyczne podejście do osiągnięcia wysokiego udziału wyrobów wysokiej techniki w polskim eksporcie wynika z niskiego poziomu nakładów państwa na B+R oraz ciągle zbyt słabego dostosowywania się przedsiębiorstw do zmiennych warunków otoczenia.*

➤ Rysunek 1. Wykaz tez delfickich z przyporządkowaniem ich do obszarów SOR

O badaniach w ramach projektu *Foresight Polska 2035*

Raport *Foresight Polska 2035* stanowi podsumowanie wyników badań, które zrealizowano metodą Delphi. Metodę tę wykorzystuje się do przewidywania długoterminowych procesów lub zjawisk, o których wiedza jest niewystarczająca lub niepewna. *Celem badania było uchwycenie możliwości i sposobu kształtowania się w przyszłości w Polsce zjawisk związanych z kapitałem ludzkim, cyfryzacją, transportem, energią, środowiskiem, bezpieczeństwem narodowym* - tłumaczy Katarzyna Dębowska. *Badanie zrealizowano w grupie ekspertów reprezentujących naukę, biznes, administrację, organizacje pozarządowe i media. Ich wiedza, doświadczenie i intuicja pozwoliły na ocenę 15 tez delfickich, czyli stwierdzeń dotyczących przyszłości.*

Zdaniem ekspertów najbardziej znaczące dla rozwoju społeczno-gospodarczego Polski okazały się tezy, które odnosiły się do ochrony środowiska, działań podejmowanych w walce z cyberzagrożeniami oraz wzrostu siły nabywczej wynagrodzeń w Polsce i osiągnięcia poziomu średniej unijnej. Za mniej istotne dla rozwoju Polski uznano tezy

odnoszące się do upowszechnienia bezzałogowych statków powietrznych oraz pojazdów o napędzie alternatywnym.

Warto zauważyć, że wykorzystanie badań typu foresight nabiera w obecnej sytuacji, związanej z pandemią istotnego znaczenia. Takie badania, oparte o wiedzę ekspercką, umożliwiają wskazanie przyszłych zdarzeń i potrzeb, a także ocenę szans i zagrożeń związanych z rozwojem społecznym oraz gospodarczym. Nie chodzi przy tym o dokładne przewidywanie, ale bardziej o projektowanie przyszłości, opracowanie przyszłych scenariuszy i przygotowanie się do zmian. A właśnie tego w obecnej sytuacji bardzo potrzebujemy – podsumowuje Katarzyna Dębkowska.

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:

Andrzej Kubisiak
Kierownik Zespołu Komunikacji
andrzej.kubisiak@pie.net.pl
tel. 48 512 176 030